

Hanser si uvědomil, že město nemůže být daleko, když tohle všechno vidí. Pak však spatřil, že vyrůstá nad pouští, která pod ním ubíhala do nekonečné dálky. Je to prelud? Ne, bylo to příliš skutečné. A pak si všiml, že se město pohybuje. Zvolna plynulo nad pouští vlevo a za ním se objevilo další. V různých výškách a všechno se pohybovalo nahoru nebo dolů a do stran.

Zatajil dech a pozoroval, jak se míjejí, dotýkají, postupují skrze sebe jako fantastické přízraky. Neznal je, nepatřila do jeho doby ani do známé historie. Ale žila. A život byl úplně všude. Poušť jím byla obklopena ze všech stran. Když pootočil hlavu, viděl zase jiné světy, obklopené aureolou barevné duhy bytí. A nad sebou také. Celá obloha, byla-li to obloha, zářila životem. Miliony světů, které se prolínaly, propouštěly úžasnou rychlostí mezi spirálami galaxií a zářivými disky supergalaxií, stříbrné tečky, obsypané životem, putující od počátku k počátku, defilovaly chaosem vesmíru a času...

Mezi Hanserem a nejbližším zářícím světem kopal v prachu nožkami kojenece Teller a křičel hladem. Byl zdánlivě blízko a přece nekonečně daleko.

Cítil se nepatrným, nesrovnatelně menším, než nejmenší zrnko prachu z pouště Času, na které se ocitli. Jeho vyprahlé rty se bez jeho vůle pohybovaly, vycházelo z nich nesrozumitelné mumláni, snad to bylo modlitba k Času, který byl teď jejich jediným pánem, snad nevyšlyšitelné prosby....

Stál pod klenbou času s pocitem odsouzení a zíral vzhůru a kolem sebe na říši všemocného soudce, kterému se on, nicotný člověk s hrstkou sobě podobných odvážil ukazovat, co udělal špatně a soudit ho. Teď už věděl, jak beznadějně malicherné bylo jejich snažení. Opustili místo, které jim bylo určeno a ocitli se nyní mimo veškeré Hranice času. Náhle zatoužil po Simoně a v duchu sliboval, že už by ji nikdy neopustil. Bylo pozdě.

Stěží si stačil zakrýt oči před oslnujícím vírem, který k nim vyšlehl od pásu rozeklaných skalisek a přehnal se jako tornádo přes poušť. Hanser otevřel ústa k výkřiku, ale jeho tělo i vědomí se rozplynulo v čase dřív....

.....
Svěží vánek mu čečral vlasy a snažil se ho přesvědčit, že ještě nenastal úplný konec. Ve spáncích mu tepal život a hlava ho nesnesitelně bolela. Hanser otevřel oči, opatrně zakroutil hlavou a pak se pro jistotu ohmatal, aby se ujistil, že je celý. Pod sebou cítil hebkou trávu, do tváře mu vánek dýchl vůni květin, lesa a jara. Nad sebou viděl jasně modrou oblohu bez mráčku. Pomalu se posadil. Prudké slunce rychle vyhánělo z jeho těla poslední záchvěvy zimní chladnosti. Nedaleko ležela nehybná těla. Vraunon, Zafetti, Mac Innisová, chlapeček Cantler. Uspěšně hladový pláč kojence Tellera. Opodál leželi ti druzí. Pohled na krev Hansera rozčlivil. Otočil se vlevo. Utannis se zrovna těžce nadzvedával na loktech a tvář se mu zkřivila bolestí. Hanser k němu popolezl po čtyřech, jako by si náhle nebyl jistý, jestli ještě umí chodit.

"Kde to jsme?" zeptal se a opatrně se dotýkal zraněné nohy.

"Nevím," pokrčil rameny Hanser. "Ten druhý otřes nás mohl šoupnout kamkoliv do...." nechal ústa otevřená.

Chvilí se nechápavě díval na louku u lesa, pak si promnul oči a znovu se tam nevěřičně podíval. Nezmizelo to.

"Vidíš to, co já," zeptal se Utannise.

"Jo." Utannis polkl.

Ti lidé na louce byli i na dálku zřejmě stejně překvapení jako oni dva. Byl jich asi tucet. Přestali si hrát s velkým chlupatým míčem a pomalu vykročili k nim.

"To se mi zdá," zašeptal Hanser. I na dálku dobře rozeznával podrobnosti. Postavy byly zahaleny jen krátkou sukénkou u pasu. Všechny měly dlouhé volně rozpuštěné vlasy a Hanser hltal očima obnažené prsy, které se při chůzi malebně po-

hupovaly.

Naprostá idyla. Byl tohle snad Ráj? Nevěřili vlastním očím. Jedna z dívek na ně váhavě zamávala a Hanser jí ihned nadšeně odpověděl.

Nad lesem se nehlučně vyhouplo velké světlé těleso, rychle překonalo vzdálenost necelého kilometru a snaželo se sotva pár metrů od nich. Hanserovi nejvíce ze všeho připomínalo ntržený kolotoč s obrovskou línou vrtulí místo střechy. Jeho základna se zvolna otáčela a na širokém ochozu se tísnilo množství žen přímo božských linií. Nespatriil mezi nimi ani jediného muže, ale nepostrádal ho.

Od prvního okamžiku si byl jist, že podobný stroj v životě nespatriil a letmý pohled na Utannise ho ubezpečil, že je stejně překvapen jako on.

Sotva se "kolotoč" dotkl země, zábradlí ochozu sjelo dolů, zmizelo někde v základně stroje a několik krasavic seskočilo do trávy.

Neměly na sobě vůbec nic. Hanser je hltal očima a v otevřených ústech měl sucho. Promluvil na ně řečí, která připomínala impresionistickou míchaninu angličtiny, němčiny a arabštiny. Kolébání dokonalých nader dodávalo jejich řeči zvláštní vzrušující přízvuk. V tom za sebou uslyšel zoufalý Utannisův výkřik. Otočil se k němu. Měl oči vytřeštěné, ale ne obdivem, nýbrž hrůzou.

Teprve teď pohlédl Hanser do tváří žen, které na ně přívětivě mluvily a něco jim naznačovaly posunky.

Zapotácel se.

Byly to mužské tváře. Viděl úzké knírky nad horním rtem. Ale i ty bez knírku měly ještě jiné, typicky mužské rysy, stačilo sklouznout pohledem trochu níž. Nemohl už o ničem pochybovat. Cítil, jak se mu zrychluje dech a opouští ho síly. Ustoupil o několik kroků a vztáhl před sebe ruce, jako by se snažil nahmatat mezi sebou a hermafroditu neprostupnou zeď, která by tam měla být.

Nebyla tam.

Vzpomněl si lítostivě na Simonu, Tizianu, Noru a na všechny ostatní ženy, které poznal. Přejel pohledem nehybné, mrtvé tělo Mac Innisové a zatmělo se mu před očima.

Pak se široce rozkročil a zakřičel tak, jak doufal, že je třeba, aby ho slyšeli všude, ve všech historiích a časových proudech, i v tom jeho bývalém:

"Pomoc!"

Eva Hauserová

SPĚTE SLADCE, DĚTI

Metodický pokyn.

Moderní děti se často vyptávají, co to jsou vlastně zvířátka. Velké zvědavé oči se upírají na patrony /matrony/, žadoní o vysvětlení... ale to často nepřichází. Proč vlastně? Z rozpaků? Z falešného studu? Proč se tak mnoho patronů /matrón/ raději vyhne odpovědi? Vždyť se tím připravujeme o důvěru těch zvědavých tvorečků.

Následující text z edice Čtení na dobrou noc - Spěte sladce, děti - má pomoci patronům /matrónám/ v obtížné situaci.

..... text.....text.....text.....text.....text

Malá Josefka navštívila s matronou les. "Jé," radovala se, "tady je to hezké." Veliké zelenavé bramborosty jí sahaly až nad hlavu. Nožky se brodily ve všelijak zprohýbaných rosolovitých listnatkách. A těch plazmatických hybridních vrb. Josefce až oči přecházely. Hned si chtěla utrhnout jeden zelený lísteček. Ale matrona jí zadržela ruku. "Kdepak, Josefko," poučila ji, "v lese se nesmí vůbec na nic sahat. To není jako doma ve městě, kde je všechno udělané tak, aby to nám lidem neublížilo a naopak, abychom my lidé také hned tak něco nepoškodili. Všechny ty rostlinky jsou chráněné, kdybys něco utrhla,

jen těžko by to dorůstalo. Tyhle divoké rostlinky nic nevydrží."

Josefka se nestačila divit. "A proč sem, matronko, radši nedají takové zelené panely s řasovým roztokem jako jsou ve městě?"

"Víš," řekla matrona, "pro lidi je velice důležité, aby mohli zkoumat divoké kytičky, a také je to hezké, když můžeme jít na procházku do lesa, nemyslíš?" A odbočila po cestičce vedoucí k obrovitánské bachraté dělvice, která tu vydržela již celých deset let. Zelenavé bobtnající kupičky na jejím povrchu působily majestátním a uklidňujícím dojmem. "Při pohledu na takového velikána pochopíš, Josefko, jak krásná je taková volně rostoucí příroda."

Tu Josefka uviděla malého namodralého červíka, přísátého v hlubokém záhybu dělvice. "To je zvířátko?" zeptala se.

"Ano, holčičko moje."

"A matronko, a proč v knížkách je tolik zvířátek, a doopravdy jsem ještě žádné neviděla?"

"To je proto, že lidé nechtěli zvířátkům dovolit papat kytičky. A měli pravdu, vždyť bychom jinak žádné kytičky neměli. Tak všechno postříkali jedovatou vodičkou. A proto se také nesmí v lese na nic sahat. Kdo by na něco sáhl, dostal by zlou nemoc. Kdo by něco snědl, dojisty by umřel."

"To je tedy dobře," uvažovala Josefka, "že raději žádná zvířátka nejsou. Že je to dobře, matronko?"

.....vymaž.....vymaž.....vymaž.....vymaž.....
Josefka zmáčkla vymazávání záznamu.

"To je teda blbá pohádka," zahučela. "To už neexistují vůbec žádný obyčejný pohádky?"

Melancholicky přezkoumávala na obrazovce jeden záznam po druhém, střídala je rychle, jen se rozzářily, zběžně je přejela pohledem a hned vymazala. Její široký červený obličej se leskl, po sérii zklamání měla už otupělý výraz.

Ester zběsile hledala dávno odložený nočník, protože oba kluci chtěli současně kakat, starší obsadil záchod a mladší pronikavě vřeštěl, že to nevydrží. Mezitím už bylo potřeba žhavit iontovou klec k večerní očištění. Někteří chalupáři si iontové klece nepoživovali, ale Ester byla toho názoru, že takové odmítání je ryze snobské a s vodou že se má přijít do styku co nejmén. Každou chvíli se šířily nějaké fámy o tom, co všechno prý ve vodě je: růstové hormony, hydroponické přísady, antibiotika. Úzkostlivá Jesika pořád přeměřovala své děti, jestli nerostou moc rychle. Na noc vždycky pečlivě zablokovala branku, vchod do chalupy zatarasila pro jistotu skříní a ještě zamkla dveře své ložnice. Ester se to zdálo trochu přepjaté, ale i ona byla ráda, že je v chalupě klimatizace, takže se nemusí nikdy otvírat okna. Zahнала do postele oba kluky a výhrůžkami je ztišila. Teď zbylo ještě nervózní mimino. Nikdy pořádně nespalo, každou noc ožívalo a chtělo se bavit. Teď začínalo pomalu nabírat do podrážděného řevu. Na univerzálním indikátoru potřeb Ester viděla, že mu nic nechybí. Jen v rohu ciferníku ta věčně provokující otázka: "A CO PODNĚTY?" Ester s povzdechem vzala mimino do náruče, aby se mohlo dívat na svět. Vykulilo oči a ztichlo.

"Ach jo," vzpomněla si Josefka, "ještě školní testy. Už to vidím, že mu strhnou za prázdniny půlku bodů... Tak jo - ná - šíííí..."

Únavný každodenní boj, od rána do večera, pořád vnucovat dětem svou vůli, děti spoléhají na své matky, nechají se namáhavě vláčet od úkolu k úkolu, od povinnosti k povinnosti... Ryčící, ječící, rozpadající se a znovu se slévající klubko šesti dětí. Program každého dne připomíná chůzi tlustou vrstvou bahna, kdy kroky jsou vytvářely zpomalovány, zadržovány, přidušovány, tlumeny. Celé dny zoufale neproduktivní. A úplně vyčerpávající.

Teprve mnohem později, když konečně všechny děti spaly, si Ester a Josefka sedly ke koflíčkům s vitamínovým euforizátorem, zobaly celulózové

granulky a klábosily.

"Ty, taky ti připadá, jako by se nás lidi ve vesnici nějak stranili?" prohodila Ester. Odhadovala, že flegmatická Jesika asi vůbec nic nepostřehla.

"Na to jsem si zvykla," potřásla hlavou Josefka, "že lidi mě nedokážou brát normálně. Sama s třema dětma. Ještě by tak tolerovali, kdybych to vydržela s nějakým mužským. Jenže to máš jako další dítě navíc, ale hrozně protivný. Kdepak. Já mám ráda mimina, jsou tak roztomilý..."

"Hm, ale je s nima příšerná nuda..."

"Kdepak. To právě musíš vychytat. Jsou tak roztomilý... to už se nikdy nevrátí." Josefka kárávě zavrtěla hlavou.

"Nojo, když ty seš takovej mateřskej typ. Ale s těma mužskejma máš pravdu."

"No jasně. V jednom kuse abys kolem nich skákala."

"To mě zas štvalo," svěřovala se Ester, "jak Tadeáš každé večer říkal přesně ty samý čtyřivěty. Doslova stejný. Celý léta..."

Ozvalo se vrzavé, matné zakňourání.

"Mimino," zakvílela Ester a odběhla. Zakňourání zesílilo do podrážděného skřeku a pak, zřejmě s příchodem matky, umlklo.

Ve vzniklém tichu Josefka zaslechla podivné zvuky. Škrábání. Tupé, hladivé masné údery na kuchyňské okno. Přitiskla obličej ke sklu, které se hned zamžilo jejím dechem. Ve tmě na zahradě nedokázala rozeznat vůbec nic.

"Ty, co víš o tom zvířecím šílenství?" vybafla na Ester, jen co se objevila ve dveřích.

Ester to trochu podráždilo. Chtěla se bavit o něčem úplně jiném, nejspíš o tom, jestli to Mikuláš s tou novou družkou myslí vážně a jestli by to šlo ještě nějak napravit, a zatím Josefka, ta nemožná specializovaná matrona, pořád omílá totéž. Zvířecí šílenství. Když o tom nic nevíme, tak jaký má smysl o tom pořád začínat?

"Slyšíš to škrábání?" Josefka ztuhla s pootvěřenými ústy a snažila se rozeznat tichoučké zvuky zvenku.

"Nojo," připustila Ester. "Něco tam drápe na okno. O tom šílenství já fakt nic nevím, vždyť ti to říkám pořád. Snad to ani není nic nebezpečného, nakažlivého, prostě jen ztráta instinktů zvířat v důsledku změny prostředí... já myslím, že to nic není."

"Hm, a co jestli... co když na nás zaútočí..."
Josefka úzkostlivě naslouchala, ale ticho teď bylo absolutní. Za okny jen huňatá, mlčící tma.

"Holka, ty seš takovej nervák, z tebe by člověk zblblnul," zavrčela Ester. "Prostě narazil do okna nějaký netopýr, no."

"Nojo," Josefka se schoulila do rohu folklorně lisované lavice, "ale... ti přece mají mít ten... ultrazvuk nebo co?"

Zase bude celé dopoledne umývat okna dezinfekčním roztokem, představovala si Ester. Odporně specializovaná ustaraná matrona. Děti, děti, děti. Úkoly, jídlo, kdo s kým se popral. Nemoci. Úkoly, jídlo, kdo s kým se popral. Nemoci. Úkoly, jídlo...

Ester se čím dál víc nudila. Vrátit se tak do města.

.....
Mikuláš. Rozhodně ji rozčiloval. Ráno si směšně temperamentními pohyby masíroval dásně v její koupelně a jí to připadalo nesnesitelné. Překážející vetřelec. Znechucující. Ke všemu se člověk musí snažit kvůli němu vypadat líp. To jeho věčné vtipkování, šaškování, jakoby gumové pohyby, nekonečné monology vlhce šeptané do ucha, dlouhé převalování na lůžku, naslouchání, zda mimino spí, Mikuláš spolu s nervózním miminem ji nenechali spát déle než dvě hodiny, byla pak celé dny nepřítelna a vzteklá, pocit, jako by plavala na vodě, závratě, myšlenky se slévaly a rozplývaly.. Být tak víc sama, vycouvat nějak ze vši té strašné námahy... Ale všechny ty slupičky hromadícího se odporu a odmítání se přece jen rozpouštěly, když se několik dní neobjevil, nemohla se na nic sou-

středit, pořád se jí vybavoval, začínala po něm zase toužit, čekala na něj... Pak vlny vypjatého vzrušení, do únavy přesycující noc, žaludek svírající se vyčerpáním, prázdnotou, schoulit se do jeho hřející náruče... jenže zas ty jeho nekonečné šeptané monology: opakoval, jak tam doma u sebe trpí samotou, probudí se uprostřed noci a nenahmatá vedle sebe nikoho, měla cítit lítost nad vši tou nespoutěbovanou něhou a blízkostí, ale místo toho jí jen zarytě, vytrvale napadalo pořád totéž, vždyť by to bylo přesně stejný, taky by říkal každý večer přesně stejný čtyři věty, je to přesně, přesně ten typ. Byl úplně samozřejmě soustředěný na sebe, jednou předváděl miminko, vrněl a kojenecky vriskal, jako by vyžadoval, aby se o něj starala, snad v ní chtěl vyvolat mateřské pudy nebo co, to už se neovládla, hodila na sebe obalový web-dressing a vyrazila ven, do města, v rychlé chůzi jí bušilo srdce odporem a vztekem, takže to přece nemůže být, taková hra se nedá hrát..... Za chvíli se stejně musela vrátit, kvůli nervóznímu miminu, ale to už byl Mikuláš pryč. A teď, když k ní přišel naposledy, zachovával sice všechny ustálené rituály, ale zle a kousavě, dával si záležet na ironickém odstupu každého slovíčka. Při loučení mistrně napodobil skřeky nervózního mimina. Zoufalé, drásající zvuky. Ušklíbl se a zmizel. Pak ho neviděla asi tři týdny, až s tou novou družkou na posledním večírku bytového společenství..... Často v duchu rozbírala, jak dalece si Mikuláš vlastně uvědomuje, že je otcem nervózního mimina. Ví to, to ano, ale neuvědomuje si to. Závěr všeho dumání byl jednoznačný: je to výhradně její věc. Nenavrhlha patronát otce, tak co. Sama byla překvapená tím, jak těžce nese, že si Mikuláš našel jinou družku. Najednou jí připadal přitažlivý a zajímavý. A tak to všechno pořád pitvala a přemýšlela o tom a převracela to ze všech stran...

Ester vytáhla psací tabulku a sklonila se nad ní. Jesika si s nespokojeným výrazem sedla k domácí knihovně. Zarputile dál a dál hledala snesitelné pohádky pro děti.

Tak co napsat, přemítala Ester. Už vymyslet oslovení jsou hotová muka. Nejradši bych napsala miláčku, nojo, ale to je hloupost, nemůžu se mu tak vmucovat. Vždyť já ani nechci vrátit věci tak, jak byly... chci prostě, aby se ke mně choval vřeleji, aby mi věnoval trochu pozornosti, a hlavně mě štve jeho nová družka. Jak má příšerně zmalovaný ruce... jak afektovaně pištěla, že tyhle latexové vrstvy na rukou jsou nejen krásný, ale i účelný, protože ruce se dají dokonale umýt. Jde mi příšerně na nervy. Přitom s Mikulášem už nic mít nechci. Tak co vlastně chci? Napíšu to bez oslovení, rozhodla se radikálně.

"Mnoho pozdravů z dovolené posílá... je zde krásně, sluníčko svítí, chodíme do lesa atd. atd. ... už zíváš nudou? To je dobře, aspoň si líp představíš, jaký to tady je. Zívám nudou. A to je ještě obrana, abych se nemusela třást strachem. Jesika pořád mluví o zvířecím šilenství, prostě samý protivný věci, nervózní mimino je celý noci vzhůru a ráno mám opuchlejší obličej z nevyspání..."

Správně. Tak. Zdůraznit, jak je to s nervózním miminem hrozný.

Jenže Mikulášovi je to stejně už dávno všechno jedno.

.....
Krajina. Pláně a přesypy nažloutlého prachu, betonové hráze hydroponických nádrží, svítivé škatule odsolovačů. Matný poprašek zeleně, samé roztroušené listnatky: když si jich člověk všimne blíž, zjistí, že neuvěřitelně mění tvar, barvu, asi i metabolismus. Rozlévají se pokaždé do docela jiných tvarů.

Rekreační vesnice. Chalupy roztroušené po údolí, s umoloušanou bílou omítkou, v níž tu a tam září čtverec nebo celá stěna nahrazená plastikem. Staré zdi věčně navlhají a někteří majitelé ztrácejí trpělivost. Pár chalup už je od střechy až po základy obalených vrstvou umělé prys-

kyřice, takže vypadají jako dárkové balíčky v celofánu. Kolem chalupy se ježí stožáry a sloupy s šedými závoji dezinfekčních a srážecích emitorů. Závěje měkkého prachu končí u plotů mělkými přesypy a za ploty se černá pečlivě udržovaná zem se zastrkanými odsolovacími elektrodami. Ze země vykukují subtilní zelené výhonky. U vchodu každé chalupy civí na kolemjdoucí imitace psa nebo kočky, nerozeznatelná od pravého zvířete: umělé kožichy, skleněné oči, růžovoučké jazyčky... některé z nich i napodobují chování skutečných zvířat. Dětem se to líbí, všechny čtyři větší děti lítají od plotu k plotu, povykují na sebe všelijaké postřehy, všechno je pro ně nové, všechno, co řeknou, jim připadá vtipné, umělé kočky na ně prskají, umělé psi na ně štěkají, děti se pošťuchují, ryčící a ječící klubko, rozdělující se a zase se slévající...

Jenže lidi se neukazují. Je to přece jen nápadné. Jesika zašeptá.

"Neměli bychom se někoho zeptat... třeba někam vejít a..."

"Na co bychom se měli ptát, prosím tě?" opouje Ester.

"No přece na tu nemoc," naléhá vytrvale Jesika.

"To by ses jich ptala, jestli náhodou neonemocněli nebo co?" Ester je už podrážděná.

"Já vím, to je těžko říct, co vlastně..." pokrčí rameny Jesika.

Zásobovací terminál. Jedna chalupa s okny a dveřmi nahrazenými kódovým panelem a vydávací troubou. Jesika s úlevou odvažuje batole, které nesla celou dobu na zádech. Teď nacvakat požadavky na zítřek. Bílkovinný, zeleninový a vitamínový koncentrát. Bílé, zelené a modré kostky. Celulózové noky. Mlsky: ampulky se sacharózovým roztokem, olejové cumly s příchutěmi, řezy z jahodové buněčné kultury.

Jesika přivolává vozík, dnes kupodivu volný. Nakládá balíčky a ke straně usazuje Heřmánka.

"Ty, ty, ty, nech ty balíčky na pokoji," hrozí mu, ale nakonec mu sama rozbálí kostěku jahodové kultury. Heřmánek zamyšleně žužlá. Má blahobytně červené tváře a mhouří oči před prachem, který věčně víří v krajině. /Větší děti si tady musí pořád vykapávat oči, aby se předešlo zánětům./

Jesiku pořád vytrvale, nesnesitelně, tupě bolí páteř. Ale Heřmánka musí nosit na zádech, i když už tápe, bojí se pustit ho mimo oplocený prostor, takové dítě každou chvíli upadne nebo si bleskově strčí do pusy něco ze země..... Přes boty musí i dospělí nosit hygienické návleky, které se vždy po několika dnech spalují. Tenhle vozík na zásoby, toho aby se člověk taky radši štítíl... s odporem sledovala, jak Heřmánek šmátrá po mastně lesklých plastických postranicích.

Ester vlekla své mimino v kapse na břiše. Nekonečně hřejivý pocit, závislé a něžné tělíčko, matná připomínka těhotenství, kdy je všechno prolutné existencí neznámého tvorečka, chvějivého a průsvitného, zatím bez tváře... Být tak celý život těhotná. To by byl konec nervózním a nespokojeným pocitům.

"Matronkoo!" žadoní děti jedno přes druhé. "Nepjdeme ještě domů. Podíváme se ještě do lesa. Do lesa. Matronkoo!"

"Co na tom lese máte, ještě tam chytíte nějakou alergii," bručí unaveně Jesika. Jenže větší děti se v jednotvárné písčité zahradě u chalupy beznadějně nudí. Měly by taky někdy přijít do lesa. A tak Jesika stáčí vozík mezi táhlá pole ohrážená signalizačními dráty, zavodňovacími a odvodňovacími kanály, budkami s protiprachovými štíty, ježícími se elektrodami.

Za prvním kopcem se od cesty na obě strany rozbíhá mlhovina zelených chomáčů. Na jejich okraji září cedule

NÁVŠTĚVNÍ LES.

Následují další cedule s naučnými texty.

"Návštěvní les je sestaven a pečlivě udržován z: dřevnatých bramborostů, stromových kapradin, bezlistých vrb se zelenými šlahouny, které jsou botanicky nejcennější, přičemž zemní pokrýv tvoří houbovitě sliznaté hlenky a poslední rostliny s původním genomem - kopřiva a pelyněk. Vyžadují množství pečlivé ruční práce, zejména přihnojování a odhnojování. Vše je doplněno dělivkami, což jsou rostliny vzniklé z izolovaných růstových vrcholů, dělivých pletiv, které již ztratily původní informaci pro vytvoření diferencované rostliny..."

"Na nic nesahat!" syčí Jesika. Za tři minuty jsou z lesa venku.

Vracejí se do chalupy z druhé strany. Znamená to projít kolem ohrad s živými, opravdovými krávami, které jsou samozřejmě pro děti magicky přitažlivé. Čtyři větší děti se přísají k plotu a hltají očima obrovská nehybná zvířata s černobílou srstí, pod níž bledě prosvítá napjatá kůže.

"Něco je mi na nich divného a nevím co," potřásá hlavou Jesika. Přemýšlí, až se jí zkrabatí nos. Heřmánek na vozíku po ní hlučně opakuje: "Nevíš co? Nevíš co?" Roztahuje pusy v širokém úsměvu.

"Sedí jako psi," řekne Ester. "Takhle snad krávy nemají sedět."

"A nikdy jsem je neviděla se pást." Jesika se zatvářila zhnuseně. "Děti. Koukejte mazat od tý ohrady, víte, že všechny zvířata jsou nemocný."

Čtveřice se neochotně odlepjuje od plotu a vydává se za matkami.

"Stejně se sem vypravím po obědě," hlasitě šeptá Jonáš.

Oběd. Hádat se o povinné kostky. Ještě tohle musíš sníst, ještě tohle... pak jdou mrnata spát.

Ester s Jesikou mají chvíli klidu. Nechce se jim myslet na to, co dělají děti. Dokonce i Jesika se tím na chvíli přestane zabývat. Svalí se na lavici a protahuje si záda. Vychutnává rozlévající se úlevu po tom namáhavém výletu.

"Ty, řekni mi, s kým vlastně máš to druhý?" ptá se jí zívající Ester.

"Hedviku?"

"Nó..."

"Ále, toho neznáš, chtěl se se mnou soudit o patronát nad dítětem, ale dobře to dopadlo."

"Myslíš, že by se o ni neuměl starat?"

"Ale jo, jenže já jsem ho nemohla vystát, takovej typ, co všechno ví nejlíp, věčně jsme se hádali..."

"Nojo, to je jasný... ale," namítla Ester po chvíli, "každá ženská přece nechá jedno dítě mužskému, když ještě není patronem, tak jsem si myslela... jestli ti to nebylo blbý."

"Trochu jo," přiznala Jesika, "jenže se mi nechtělo mu ji nechat. To víš, je to holka..."

"Tak jsi mu mohla nechat Jonáše."

"Ale Jonáše mám s Kleofášem."

"Nojo vlastně."

"Ale proč ty sis vlastně nechala ve své péči tolik dětí?" ptala se Jesika trochu rozpačitě, bála se, že se Ester třeba urazí.

"Já bych je těm mužskejm nedala ani za nic," vyhrkla Ester. "Nevím, ale něco mě na dětech fascinuje. Najednou nověj člověk... a vytváří se sám, můžeš to ovlivnit jen málo... je to tak úžasný. Chtěla bych být celej život těhotná, fakt."

Bere si psací tabulku a přemýšlí zase nad dopisem. "Ráno mám opuchlej obličej z nevyspaní... kdoví, proč je nervózní? Ten malej tvor je možná moc dobře přizpůsobenej... někdy mám pocit, že žiju mezi vrčícíma drátama vysokýho napětí, chápeš, že se nemůžu vyhnout tomu, abych se jich každým okamžikem nedotkla... představuju si, že všechny ty malý děti už jsou jako doma ve spleti alergií, neuroz, šílenství... pořád, pořád vysoký napětí, všude kolem sebe. Ale co je na tom. To je vlastně obyčejnej generační problém. Připravili jsme jim takový podmínky, že když se jim podaří se přizpůsobit, budeme na ně muset pohoršeně hudeřit. Už to vidím, jak naše generace bude strašná,

příšerná. Nevadí ti, že mluvím i za tebe?"

Zase to není ono, řekla si Ester, Jako bych mu předpisovala, co si má myslet. To vůbec není ten správný tón.

Poděpře si hlavu dlaněmi a nemyslí už na nic. Ta nekonečná, věčně dotírající únava....

.....

Vůdce party Jonáš utíká s ostatními v patách přímo k ohradě s krávami. V napjatých sítích a drátech to silně bzučí. Krávy pořád tak netečně sedí uprostřed šťavnatě zelených čtverců s trávou, jejíž všechna stébla mají stejnou velikost i tvar, zůstávají vytrvale v psí pozici, jen velikánské tmavé oči se čas od času zavřou a zase pomalu otevřou.

"Co tu děláte, kluci?" zahřmí jim najednou za zády.

"Já nejsem kluk," vypískne Hedvika dotčeně.

Jonáš si rozpačitě odkašle. Prohlíží si statného muže s rozčeženými vlasy, který stojí rozkročený ve dveřích plastikové bunky, v ruce průhlednou trubičku se složitými stupnicemi. Za jeho zády mohou v útrokách bunky zahlédnout zmet přístrojů a průsvitné kontejnery s krmnými granulami.

"Vy se tady o ně staráte?" vyzvídá Jonáš.

Muž se nejdřív zamračí, děti už sebou cukají, že utečou, ale pak docela přátelsky navrhne: "Chcete se sem podívat?" Poodstoupí a těsně vedle plastikové bunky jim ukazuje sloupky počítadla na krávy. Před sloupky lesklý obdélník váhy, pak uvnitř bunky zapichuje prst do nejdůležitějších aparatur, sem jsou vyvedeny oči kamer, tady je obraz z ultrazvukové sondy čtyř kravských žaludků, o jejichž obsah především běží...

"Chceme dosáhnout toho, aby se krávy pásly. Bohužel se nám to nedaří," dodává s bezradným úsměvem. Hedvika vyprskne smíchy, ale klukům to nepřipadá legrační.

"A co jedí?" ptá se ten nejmenší.

"No přece tyhle granule," ukazuje muž na koryta zabudovaná v plotech, naplněná šedavými válečky.

"Připadaly nám nějaký divný," přidává se prostřední kluk. "Jsou veliký jako chalupa."

"To je ta potíž," povzdechce si muž, "takový krásný veliký krávy, vyšlechtěný plemeno... a najednou ztratí všechny instinkty. Zdá se, že zešílely."

Krávy dál seděly bez hnutí a obracely k dětem své bezbřeze klidné oči veliké jako talíře.

"Někdy mají sebevražedné úmysly," pokračoval muž zamyšleně, jako by úplně zapomněl, komu a proč to všechno říká. "Vrhají se do drátů, přestávají žrát, útočí na sloupky a na bunku jakoby si chtěly rozbít hlavy."

"To je taková nemoc?" ptá se Hedvika, "víte, naše matronka se tý nemoci strašně bojí..."

"Hm, vaše matronky. To musej být pěkný čísla. Tolik dětí, dneska."

Rozčežený muž stiskne rty a vyhledá na obrazovce průřez jednou z krav, která klidně sedí a nemá ponětí o tom, že se jí dívají do vnitřností. Děti se ve skvrnách na obrazovce vůbec nevyznají, ale dovedou rozlišit tmavě červené pavoučky, zřetelně se vynořující po celé ploše.

"To je ono," ukazuje muž. "Člověk by řekl, že to jsou viry, ale ještě nikdo nikdy je neviděl. Nedá se to nijak zachytit a pozorovat. Je to tak divný, že si někdy myslím, že snad... že. snad zešílely samotný molekuly. Ty molekuly, který jinak normálně v organismu fungují, že se začaly chovat úplně... úplně nezvykle. Ale to je jen takovej pocit," mávl rukou. "Od toho jsou tu chytřejší. Celý ústavy na tom pracujou. Já tady zkouším jen jednu věc: jak naučit ty krávy, aby se pásly?"

.....

"Nesahali jste na ně? Přisahejte, že jste na ně nesahali." Jindy flegmatická Jesika je teď na pokraji hysterie. Jonáš vtaňuje hlavu mezi ramena jakoby očekával pohledek.

"Ono to nebude tak horký," bručí Ester, "pokud vím, tak maso z těchto krav se normálně kon-

zumuje, na jatkách to nějak vyčistej, preparujou, lisujou do bílkovinných kostek a hotovo... co ty víš, co jíš."

"Já se z toho snad zblázním," vyrazila ze sebe Jesika přiškrceně, v křeči štítivosti a hnusu, "podívej se, ty mouchy už vůbec neuletí před plácačkou..." Na zdi chalupy u zápraží se to černalo zmasakrovanými mouchami. "Nalítají sem vrchem, nad sítí... a podívej se, tohle jsem zase našla na písku uprostřed zahrady." Ukazuje malinké kroupenaté vajíčko, zabalené v aseptické fólii a hází je do odpadu. "Ptáka, nevidíš celý den, ale vajíčka sem snášet, to jo, Museli už taky dočista zešítet." Jesice se také stýskalo po městě. Bylo to tam o tolik bezpečnější. Opakovala jako smyslů zbavená pořad dokola: "Jestlipak se to přenáší na člověka? Jestlipak se to dá léčit? Jestlipak se to dá včas poznat?"

"Tak to proboha pořad neopakuj," vybuchla Ester.

"Ale stejně? Jestlipak se to dá poznat? Koho bychom se tak mohli zeptat?"

"Stejně, co můžeš dělat," odsekla Ester.

"Vrátit se do města," skoro zaječela Jesika.

"Ale proč?" zařvala Ester. "Proč konkrétně? Slyšelas o nějakém takovém případě?"

"Koho bychom se na to jen mohly zeptat?" ti chounce mlela dál Jesika.

Kazit si každou vteřinu letního pobytu, užírala se Ester, každou vteřinu žít v úzkosti... samozřejmě i ona tu úzkost cítila, ale zavrtanou někde úplně hluboko, a rozhodně ji tohle věčné, tápavé omílání pořad stejných věcí neulevovalo. Snopak cítila víc svoji bezmoc a přála si využít každou vteřinu, kdy je š t ě může myslet na něco jiného...

.....
Zelené bliknutí. Pronikavé pípnutí. Zelené bliknutí. Pronikavé pípnutí. Blik - píp - blik - píp - blik - píp - celou noc, obrazovka se světelným bodem písíicím rozechvělou čáru, jemné pavučiny detektorů, na druhé obrazovce naskakují čísla v mohotavých sloupcích, blik - píp, blik - píp, jak v tom může Heřmánek spát, ale vždyť on nespí, uvědomila si, co to je, bezvědomí, asi bezvědomí, světlé nahé tělíčko uprostřed toho všeho, v průhledné kóji, jenom jako neskutečná skvrna nebo obláček, co kdyby taď vůbec nebyl, co kdyby nebyl... někdo z personálu zesíljuje světlo, jdou se podívat blíž, Ester neví, jestli nemá Jesiku vzít kolem ramen, nějak utěšit, jenže vlastně vůbec neumí utěšovat, blik - píp, blik - píp, baculaté bílé tělíčko leží na bříšku, zavřené oči a ručička sevřená v pěst, obličejík má blahobytný výraz, až na tu bledost se zelenými pablesky, blik - píp, blik - píp, ten důvěřivě spokojený obličejík, to snad nemůže být pravda, náhle zelené blikání zčervená, Ester si uvědomuje, že dítě zřejmě nedýchá a má nápadně tmavé rty, přiznane se dvojice lékařů, Ester táhne Jesiku ke stěně, je to k zešílení, že to bledé baculaté tělíčko vypadá tak... tak povzbudivě, tak důvěřivě, člověku se zdá, že se mu nemůže stát nic zlého... z Heřmánka je zase ta neskutečná světlá skvrna nebo obláček, jak se pozná, jestli je živý nebo není živý, kde je ten okamžik, nebo se to dá dokonce vrátit... blikání a pípnání najednou přestane, zvoní ticho, jeden z lékařů rytmicky masíruje oběma dlaněmi hrudníček, přitlačí, povolí, přitlačí, povolí... Jesika se vrhne ke dveřím, chvíli je nemůže najít, pak se osvobodí, vyběhne do široké chodby, přechází teď z jednoho konce chodby na druhý, uspěchaným krokem, jako by si najednou vzpomněla na něco, co musí nutně stihnout... z jednoho konce na druhý, z jednoho na druhý... dveře se doširoka rozlétnou a vyrazí lékař s Heřmánkem na rukou, nese ho tak, že mu hlavička visí dolů a ústa jsou otevřená, spolu s ním se vymotají dvě sestry táhnoucí indikátory, stojany, hadice, celou tu zámotanou síť, v níž Heřmánek vězí, všichni míří rychle k výtahu, právě tak uspěchaně, jako zrovna teď Jesika dospívá k opačnému konci chodby, nic nevnímá, dívá se vytrvale na podlahu pod nohama a hy-

gienické návleky na botách stepují chraštivě a šustivě, jako když prší...

.....
Ester vůbec nenapadlo, že sama omílá také pořad dokola totéž. Pořád měla pocit, že se jí nepodařilo to všechno Jesice sdělit dost plasticky a v barvách. Jak to bylo s Mikulášem...

Jesika z toho byla upřímně otrávená, mají takové starosti a ta Ester pořád mele dokola o tom chlapovi... oči jí hystericky svítí, celá je tak nervní, jako by se pořád chvěla, Jesika z ní snad nakonec dostane žaludeční vředy.

"Prostě jsem ho našla a dělá mi to natruc," mele Ester, "snad bych se s ním mohla dohodnout, jak najít tu správnou míru a kvalitu našich styků, přece není nutné, aby se mi vyhýbal nebo schválně vystavoval na odív, jak je teď spokojenej... ale ona je fakt nemožná, nemožná..." Opakuje to všechno proto, že chce, aby jí Jesika ujistila, že Mikuláš to stejně všechno dělá jen kvůli ní... jenže Jesice tohle nedochází. Možná by dokonce ve svém dobráctví řekla Ester to, co chce slyšet, jenže jí to prostě nedojde.

Pokrčí jen rameny a vrátí se ke svému tématu: "Když to vezmeš všechno dohromady..., ty vajíčka na dvorku... mouchy... netopyři... ty krávy, co se nepasou... je potom vůbec možný, abychom my taky nezešíleli?"

.....
Hned po ránu přehánka fialových jehličkovitých krup. Leží na dvorku, pomalu tají a děti jsou celé divé, aby si na ně mohly sáhnout.

"Nedotýkejte se toho! Opovažte se!" ječí Jesika.

Vzduch jako by při vdechování trochu škrtl. Jesika i Ester už nesnesitelně touží po azylu města.

"Co kdybychom si dnes zajeli do okresního centra?" navrhuje Ester.

"Hm, děti by se aspoň zabavily..." zvažuje Jesika. "Nojo, ale když nemáme mobil... představ si to s těma mrnatama."

"Máme přece stopovací průkazy na masakry," přesvědčuje Ester. "Když jsme jeli sem, taky to nebylo tak strašný."

"Nojo, ale to jsme objednávaly měsíc dopředu..." Jesičiny oči se najednou rozšíří v šoku.

"Heřmánku! Okamžitě to nech... nech to..."

Heřmánek sedí u plotu pod přečnívající střechou, tam, kam nenapadaly žádné kroupy, celý tichý a zaujatý, a hraje si s mrtvým netopyřem. Ručičky má zamotané do zplhlých černých křídel. Strčil mu ruku do tlamičky a teď ji nemůže vytáhnout. Je vidět krupěj krve...

Jesika je úplně bez sebe, ječí, vleče Heřmánka domů, osvobozuje ho od toho hnusného zvířete, ječí a ječí, strká ho hned pod iontovou sprchu, ta se žhaví nesnesitelně pomalu, Jesika s ní divoce cloumá, drhne vylekaně, usedavě plačící batole, které ničemum nerozumí.

Konečně je znovu oblečený, Jesika ho drží v náručí, nechce ho pustit, neví, jak ho zabavit.

"Tak teda jedem," rozhoduje se náhle.

.....
Stojí na silnici a jejich stopovací průkazy vydávají pípavé signály: požadavky na cestu, počet osob, váha, naléhavost... za chvíli předrncí oranžový masakr, jde to až podivuhodně hladce, cedule OKRESNÍ CENTRUM, vystupují blízko prastarého jádra města, kde se ježí špičaté věže a štíty domů.

VĚDECKÝ VYCHOVATEL.

Děti je neomylně táhnou k tomuhle vývěsnímu štítu, samozřejmě, nic jiného je nezajímá. Pohybují pákami elektronických hracích automatů, přehrabují sady laboratorních pomůček, prohlížejí nápisy na lákavě barevných společenských hrách: Nenáviděný patron, V krizi, Matrónko, nežlob se, Život bez bratříčka, Rozloučení se sestrou. Jsou to hry simulující obvyklé životní situace. Na hromadě v rohu leží laserové meče a blastery, které už trochu vyšly z módy.

"Nemáte nějaký zvířátka?" ptá se Hedvika prodavače.

"Kdepak, lidi to už nechťej," vrtí hlavou prodavač.

"Ale v naší vesnici mají všichni před chalupu..."

"Ve vaší vesnici možná," ušklíbne se prodavač. "Ale my ve městě se už dávno zvířat štitíme."

"To víte, děti," omlouvá je Ester a trochu přehnaně se zubí na netečného prodavače. "Jsou tak nemožně sentimentální..."

.....
Opouštějí útulné, barevné město a po okraji silnice se plahočí do monotónní prašné krajiny. Hned pocit písečných zrníček v krku. Šedavé ježaté budovy, dráty, neustále rotující kola lanovek, prostranství s parkujícími mobily, tlamy zásobovacích terminálů s probleskujícími mozaikami kódů... Slunce písčité a skřípavě pálí. Nuda rozpálených plání působí, že děti jsou najednou do nemožnosti unavené. V zašpiněných dlaních žmoulají kousky pletiva pochoutkové řepné dělivky.

Konečně stopovací plácek, označený typickou pípající plackou: hustota pípání sděluje hustotu provozu. Placka pomrkává, mhouří své světýlko, pípá tak zřídkakdy, že činí dojem něčeho usínajícího nebo zanikajícího. Jesičiny děti se perou a brečí. Esterini kluci poňukávají. Heřmánek a nervózní mimino už souvisle řvou, zmoženi tím dlouhým a jednotvárným zážitkem. Mimino sebou škube, chce nějakou změnu. Ester ho odepne a trochu s ním cvičí. Jesika zneklidněně vrtí hlavou nad Heřmánkem: "Takový on přece normálně nebývá..."

Výborně, ještě jsme se málo nervovali, zuří v duchu Ester. Všichni mají strašnou žízeň.

A žádný mobil se neobjevuje a neobjevuje. Heřmánek kope a zmitá se, jeho knouravé výkřiky trhá jí uši. Ester rozbíjí poplašené zařízení na signalizační placce. V mžiku se objevuje oranžový pulzující mobil akutní dopravní pomoci, našťavý řidič seřizuje pulz vozu na osm lidí, vypíná resuscitaci a povykuje: "Sakra lidi, vy mě umoríte... to mám za to, že jsem takovej dobrák blbec a šel jsem pracovat... pojdte si to zkusit za mě, vážené dámy!"

Ester se vyškrábe na sedadlo a z posledních sil se snaží švitřit: "Nezlobte se, to víte, všichni ty děti, byly jsme už úplně zoufalé..."

Řidič si zhluboka vzdychne a chvíli mlčky zírá na silnici před sebou. Jeho huňaté obočí se vlní, jako by se snažil přemýšlet. Pak blahosklonně zašilhá po Heřmánkovi a okomentuje ho: "No, tomu říkám pořádný kluk. Tváře jako slabikáře, ten je ale pěkný."

"Kdepak," vzdychne Jesika. "Jako by nebyl ve své kůži. Dnes ráno sahal na mrtvého netopyře..."
"Jděte," zasupí řidič s opovržením, "přece je vyhlášený stav izolace... žádný kontakty se zvířatama nejsou povolený... jak se vám to, ženská, mohlo stát?"

Jesika ztuhla.

"Ale to jsme vůbec... nikdo nám to..."

"Víte, s náma se nikdo ve vesnici nebaví," vzdychla Ester.

"Nojo," ušklíbnul se řidič. "Nojo. To jsou lidi. Bejt, váma, okamžitě se pakuju do města. Viď, cvalíku." mrknul spiklenecky na Heřmánka, ale ten znovu spustil vyděšený vrískot.

.....
Jesika má kruhy pod očima, zeleně flekatý obličej, a mlčí. Pořád mlčí. Je na ní řada s úklidem, nabízeli jí, že to převezmou za ni, ale ona vytrvale šmejdí vakuovou trubici v úklidovém kanálku a po stěnách, už asi hodinu, určitě neví, co dělá. Jindy si pozpěvovala, byly to nesouvislé úryvky písniček a šlo to na nervy, ale teď jen mlčí a mlčí. Ester - přes všechnu lítost a soucit - napadá popudlivě: vždyť má ještě dvě děti, ne? A s nimi starostí až nad hlavu. Ester byla na pitvě, ze známosti se tam vetřela, zajímalo ji, jak budou zjišťovat příčinu úmrtí. Výlučnost pitvy ji překvapila - pracovalo se manipulátory, v aseptickém boxu, s největší opatrností a za přítomnosti největších kapacit ústavu - jako by zvířecího šilenství nebylo všude plno, napadalo Ester, Heřmánkova mrtvolka nebude o nic infekčnější než každé to vajíč-

ko a netopyř kolem jejich chalupy. Bílé tělíčko se proměnilo ve věc, v rozbitou panenku, když šikovně odřízli vršek lebky a zkoumali tajemnou, narůžovělou tkáň mozku.

"Jsou tu patrně leze," mumlal profesor a div celý nevezl do boxu, "podívejte tady ty skvrny..." přizval trhnutím ramene k té podívané své asistenty.

Ozvala se rána. Byl to úder hlavy o betonovou podlahu, v poslední řadě omdlela nějaká studentka prvního ročníku. Dva chlapci ji hned odnesli na chodbu, trochu se hihnali. Profesor řekl: "Teď musíme čekat na výsledky z histologie a z virologického." Asistenti pokývali hlavami.

"Čekají na výsledky z laboratoří," řekla Ester Jesice, která se nepříčetně krčila v rohu haly s hučící trubici v ruce. Jesika sebou trhla, pak odhodila vakuovou trubici až k protější stěně, pomalu vstala, toponě se přiblížila k oknu a s čelem přitisknutým ke sklu vyhlížela ven.

"Jako by se tam něco pohnulo," řekla. Měla teď hrůzu ze všeho živého. Nevěděla, jak se bránit. Vyvažovala, ozařovala, polévala dezinfekcí. Hlíkala Jonáše a Hedviku na každém kroku. Pouštěla jim úplně posedle všechny vzdělávací programy, která se jí dřív tak nelíbily. Jako by doufala, že je to nějak naimpregnuje.

"Spěte sladce, děti," šeptala si mechanicky spolu s programem elektronické domácí knihovny.

.....
Zahrada: odrátované prostranství vysypané pískem. V písku se válejí rozsypané elektronické hračky - úlomky černých lesklých krabiček, nezničitelné info-kryštaly s průhlednými vnitřnostmi... připomíná to opouštěné kostry na poušti. A čtveřice velkých dětí se nudí. Věčně se nudí. Dynamická prolézačka imitující džungli, větve a liány. Když šlápnete vedle, vždycky vás zachytí měkká síť. Nuda. Radši by lezli po oplocení zahrady, jenže v pletivu pak zůstávají obrovská oka a je k ničemu. Vždycky pak následuje dvouhodinové domlouvání stejně protivné matkám jako dětem, takže po oplocení se už radši neleže.

Smrtná nuda. Mimino leží na bříšku pod malou iontovou síť a kulí oči na ostatní děti. Každou chvíli nespokojeně zavříská. Větší děti by se před odjezdem ještě tolik chtěly podívat na opravdové krávy... ale matky se jen hystericky překřikují, všechno jim zakazují, není s nimi řeč.

Děti si tedy vymyslely novou, trochu krutou hru. Hedvika a dva menší kluci klečí v písku se skloněnými hlavami, ve vrcholech zřetelně vyrytého trojúhelníka. Jonáš je poučuje, co se dověděl z přírodovědného programu: "V hejnu ptáků vždycky musí být klovací řád. Silnější klove slabšího."

Stojí uprostřed trojúhelníka a zdvihá ruce k zažloutlému nebi. Všechno na něm je velké, silné a humpolácké, jakoby odbyté. Ostatní přijímají jeho vůdcovství se zlobným, zvířecím neklidem.

"A zo-bej-te, zo-bej-te," křičí Jonáš ochraptěle do rytmu. Tři menší děti rytmicky sklánějí hlavu a zase se napřimují, ruce si přidržují za zády, pokaždé se nosem dotknou písku, zavírají oči, které je pořád trochu pálí. Po chvíli to Hedviku přestává bavit, zkouší, jestli by ji bratr nenechal odpočinout. Přestane ohýbat záda a chce vstát.

"Klo-vat, klo-vat," zvyšuje Jonáš tempo, skoro nadšeně skočí po Hedvice a zdychne ji pěstí do zad. Hedvika ztratí rovnováhu, znova si klekne, se zadržovaným pláčem začne znova vykonávat monotónní pohyby. Jonáš postupně několikrát potrestá všechny tři své podřízené, takže klovou stále vztek- leji, se slzícíma, pořád víc palícíma očima.

Jesika na ně mrkne ze zápraží, zdá se jí všechno v pořádku. "Konečně si trochu hrajou, aspoň je klid na pakování."

Váhavě vypustí škubajícího se Heřmánka z náruče do písčité zahrady. Potřebuje balit věci, jenže Heřmánek je nevrlý, bude otravovat starší děti, budou ječet, poperou se jako obvykle...

Ale ke zděšení obou žen Heřmánek zůstane stát uprostřed dvorku a rytmicky pokyvuje hlavou. Snad to má něco společného s tou klovací hrou, ale má to svůj vlastní, pomalý, znepokojivý rytmus. A v tom rytmu ještě sípavé, neměnné zvuky, jako by schvál-

ně vydechoval staženým hrdlem: "Huééé... huééé..." Běhá z toho mráz po zádech. Větší děti se už stačily několikrát porvat ve své vzteklé hře, Jonáš vzdycky potvrdil své vřdovství novým trestem, ale Heřmáněk tady dál strnule stojí, kývá pomalu hlavou a sípavě vydychuje: "Huééé... huééé..."

"Neměly bychom zakročit?" pokývne Ester hlavou směrem k Jonášovi.

Ale Jesika ji neslyší.

Běží k Heřmánkovi, zvedne ho do náruče a vykřikne. Štítivě odtáhne ruku.

"To není možný! Už půl roku se nepočůral ani nepokakal."

.....
Ester neví, jak Jesice pomoci. Mluvit na ni, snažit se ji rozptýlit, nechat na pokoji... Člověk je v každém případě zoufale nemotorný. Jesika neví, co dělá. Možná chce vařit, ale jen rozbryndává ze sáčku po zemi pitnou vodu, upouští do toho zelené kostky a šlape v tom. Nepřítomně uchopí analyzátor vitamínů a zase ho položí někam na polici, kam vůbec nepatří. Shodí přitom na zem balík tkáňových řezů.

Z haly sem doléhá pípání vzdělávачky. Jonáš s Hedvikou, držení pořád doma, sedí zhrouceně ve vzdušňáku, oči otupěle přivřené.

"Nyní si, děti, povíme, jak vznikl polibek. U savců samec napodobuje chování mládat: rituálně žadoní o potravu olizováním tlamy samice..."

Jonáš znuděně hodí do obrazovce stříbrný infokrystal. Samozřejmě se nic nestane, infokrystal se odrazí, na podlaze se pomalu odkutálí do úklidového žlábků.

Nejhorší je, říká si Ester, že nedokážu přestat myslet na pitomosti. Jako že se Mikuláš odstěhoval a nikomu neprozradil svoji novou adresu. Že by se bál, že mu nedám pokoj? Je to pitomost a malichernost, ale stejně. Pocit ledově stékajícího smutku v krku.

Kdoví, třeba v mých vlastních dětech už taky... třeba za pár dní, za pár hodin... ale to si vůbec nejde představit, na to prostě nedokážu, nedokážu myslet. Všechno tak zoufale rozklížený, tak nesmyslně anonymní. Kdo za to může? Kdo? Kdyby aspoň existoval nějaký krvelačný bůh, abychom si mohli říkat, že je to v pořádku. Ale není nic, nic takového, co by nám to usnadnilo.

Včera vytáhla Jesiku za profesorem. Bude to lepší, říká si, když se Jesika bude moct vymluvit, rozbírat, co to asi bylo za nemoc, co říkal profesor, různé příznaky... bude mít na co myslet. Pochopí, že se nedalo nic dělat. Nebo si to bude moci namluvit. Prostě bude mít čím se zabývat, co vyprávět těm, kteří s ní soucítí a rozpakky nevědí, jak jí to říct. Snad se to povedlo. Jesika se aspoň na okamžik vytrhla ze své strašidelné netečnosti...

Profesor se s nimi srazil na chodbě, strídavě je bral kolem ramen, mezi řečí se neustále díval na hodinky.

"Tohle byl první případ u člověka... jak bych vám to... těžko můžeme mluvit o infekci, jde spíše o změnu elektrických potenciálů buněčných membrán..." Mávl rukou. "No, to je jedno, představte si, že je to jed, šíří se to v těle, jako by si organismus sám začal produkovat nervový jed... chápete to?"

"Zešilej... zešilej..." šeptala Jesika.

"A co dál?" ptala se Ester. "Co s tím uděláte, pane profesore?"

Pokýval vážně hlavou a opakoval nepřítomně: "Tohle byl první případ... ukazuje se nutnost... musíme veškeré živočichy dát do karantény. Zákaz kontaktu se zvířaty. Ne jako dosud, ale úplně. Důsledně. Patrně... protože etiologie... tedy... nepodaří se nám tak rychle vypracovat metodiku boje s nemocí, prevence, zkrátka, udržet nemoc na uzdě... to všechno se nevyřeší tak rychle... tedy patrně navrhujeme..." důležitě si odkašlal, "navrhujeme úplně zrušení zvířat,"

"Zrušení?" zopakovala Ester bezmyšlenkovitě.

"Co to je... zrušení?"

Ale Jesika ožila. Její obličej zase dostal živý, celistvý, nadějeplný výraz.

"Pane profesore. Vidíte, že je zrušíte! Zrušte je! Zrušte ty bestie všechny!" vyrazila v sérii výkřiků rozezpívaných nenávistí. Její mohutné tělo sebou zaškubalo a pak se roztrásl, jak se rozvzlykala úlevou a pocitem zadostiučinění, že věci už zase mají svůj pevný řád.

Vladimír Kostiha

TAK POJĎ, BRACHU, UDĚLÁME Z TEBE BEJKA!

Ten rod byl na tom odjakživa špatně. Kdysi dávno, v hluboké propasti dějin, tomu možná bylo jinak, ale Brach nenašel ve své genetické paměti jedinou zmínku, že by se jim vedlo někdy lépe. Uvědomoval si sice, že jim bylo dopřáno žít, zatímco tisíce jiných rodů, které si užívaly do poslední chvíle volnosti, dopadly hůř, byly vyhubeny jedovatými chemikáliemi nebo jednoduše vyvražděny, a stovky dalších rodů podobný osud čekal v blízké budoucnosti. Ale co to bylo za život, když sestával jen z hrubých nadávek, bití holemi a bičí, nucených prací a bezpočtu dokonale promyšlených ukrutností, o jejichž rafinovanosti si bylo možno učinit ucelenou představu teprve tehdy, pokud jimi ten který jedinec sám prošel.

Brach nevěděl, kolik mu bylo, když začal vidět věci na této planetě v pravém světle. Pamatoval si pouze večer, kdy je jako každého jiného večera v teplejší polovině roku zahnali dovnitř a připoutali řetězy ke stěně. Vzpíral se, neboť si chtěl ještě zadovážet s kamarády, ale máma mu tiše domluvila: "Stůj klidně, synku, ať nepoznají, že jsi bystřejší než ostatní. Musíš se toho hodně učit. Chovej se nenápadně a dívej se dobře kolem sebe."

Brach mámu poslechl. Díval se a sál do sebe ne-spravedlnost, která rdousila jeho rod tisíciletí za tisíciletí. Čím více toho věděl, tím méně chápal, jak se s tím mohou ostatní smířit. Nenáviděl muže, kteří ho přivazovali. Nenáviděl ženy, které mu nosily jídlo, odporný hrudkovitý ajntopf páchnoucí po chemikáliích, jenž musel pozřít, nechtěl-li pojit hladem. Nenáviděl hlídače se psy, kteří ho vyháněli od jídla dřív, než se mu stačilo rozležet v útrobách. Nenáviděl zápach nedostatečně větraných místností a nenáviděl auta s mřížovanými boky, která vždycky někoho odvezla, ale nikdy nikoho nepřivezla zpět. Nenáviděl všechno, ale nedával to na sobě znát.

Jednoho rána je nevyhnali ven jako obvykle, protože přijel lékař. Důkladně všechny prohlédl a odebral jim vzorky krve. "Tenhle ten bude určitě největší," ukázal na Bracha, když si uložil náčiní do brašny. "Je zdravý a silný jako - jako býk!"

Doprovázel ho muž, kterého všichni poslouchali. Usmál se doktorovu přirovnání a asi minutu Bracha pozorně studoval. "Máte pravdu," mlaskl pak znalecky. "Necháme si ho na plemeno." Ohlédl se přes rameno k protější stěně, kde byly připoutány Brachovy vrstevnice a dodal: "Práce bude mít u nás dost."

"Když ho budete dobře krmit," řekl lékař, "mohl by překonat i Černého Šampiona od sousedů. Podívejte se na jeho hrudník. Dělam tohle řemeslo už hezkou řádku let, ale tak nádhernou stavbu kostí jsem ještě neviděl. Kdybych si byl jist, že se o něho dokážete správně starat, vsadil bych se, že vám do dvou let posbírá všechny ceny v kraji."

"O to už nemějte obavy, doktore, my se o něho postaráme. Jestli nevěříte, přijďte se na něho podívat, až pojedete někdy kolem. Na shledanou." Potom se obrátil k Brachovi. Odvázal řetěz a poplácal ho přátelsky po zádech. "Tak pojď, Brachu, uděláme z tebe bejka."

Brach se nerozhodně podíval na mámu, protože ničemu nerozuměl.

"Jen běž, synku," řekla mu máma vlídně. "Aspoň budeš mít příležitost hovořit s ostatními." A v jejím hlase jako by zaznělo přání, aby se mu podařilo doká-